

Vətənimizin ərazi bütövlüyünün qorunması, işğalda olan torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda başlanan Vətən müharibəsində jurnalistlərin də iştirak etməsi həqiqətən də çox qürurvericidir. Həm informasiya cəbhəsində, həm də döyüş meydanlarında düşmənlə çarpışan həmkarlarımız Zəfər tariximizə öz imzalarını qoyublar. "Bakı-Xəbər" olaraq qazi jurnalistlərlə bağlı layihə təqdim edirik. Layihəmizin budəfəki qonağı müharibə başlayan bitənə qədər Vətənə şərəflə xidmət edən "ATV səhər" in redaktoru Bəxtiyar Məcidlidir.

-Bəxtiyar bəy, 44 günlük Vətən müharibəsinin ikinci ildönümünü yaşayırıq. Əlbəttə, 27 sentyabrdan 9 noyabra qədər olan bu tarix bütünlükdə mənəvə unudulmazdır. Bu unudulmaz günü necə xatırlayırsınız?

-Yadımdadır ki, 2020-ci ilin 27 sentyabr tarixi bazar gününə düşürdü. Bizi zəng edib işə çağırırdılar. Əslində, bazar günü iş olmur. Ürəyimə damdı ki, nə isə var ki, bizi bazar günü işə çağırıblar.

- Ağılınıza müharibənin başladığı gəldi, yoxsa başqa səbəb axtardınız?

-Bir - iki gün əvvəl sərhəddə təxribat vardı və müharibənin başlanacağına dair şəydlər də dolayırdı, camaat deyirdi ki, müharibə olacaq. Jurnalist olaraq, təbii ki, biz hər gün erməni təbliğatına qarşı döyüşürük. Həmin gün işə gəldim və axşamüstü təxminən saat 5-də atam zəng vurdu, soruşdu ki, sənə hərbi komissarlıqdan zəng gəlib? Dedim ki, yox, gəlməyib, nədi ki? Dedi evə zəng vurmşudular ki, oğlunuz hərbi biletini alıb hərbi komissarlığa gəlsin. Dedim yaxşı, gədərəm. Açıqı, çox sevindim.

İş yoldaşlarıma dedim ki, mənə hərbi komissarlıqdan çağırıblar, onlar da eşidib duruxdular. Soruşdular ki, niyə çağırıblar, nə olub? Dedim ki, yəqin təlim var, ona görə çağırıblar. Sözü düz, mən də müharibə olacağını bilmədim. Düşündüm ki, yəqin qeydiyyat alırlar, ehtiyac olsa çağırırlar. Getdim komissarlığa, dedilər ki, müharibədir, siz də səfərbərliyə cəlb olunursunuz. Bu hadisə sentyabrın 27-si olub. Onda da hələ Ali Baş Komandanın qismən səfərbərlik haqqında əmri çıxmamışdı. Sənədlərimizi verdik, qeydiyyat aldılar, elə oldu ki, bizi həmin gün aparmadılar.

- Nəyə görə?

-Çünki o qədər könüllü var idi, o qədər adam gəlmişdi ki, hamını aparmağa avtobus çatmırdı.

- Müharibəyə çağırılmağınız ürəyinizdə idi yəqin ki...

-Əlbəttə ürəyimcə idi. Sevinirsən, fəxr hissi keçirirsən ki, kənarda qalmadın, səni də müharibəyə çağırırdılar. Bir tərəfdən də narahatsan ki, necə olacaq. Müharibə nədir bilmir-

sən, görməmişən. Müharibəyə çağırılarda 27 yaşım vardı. Müharibəni filmlərdə görmüşdük, bir də ağısaqqalların danışığından eşitmişdik. Sentyabrın 28-də qismən səfərbərlik elan edildi. Sentyabrın 28-də hamı ilə sağollaşdı yola düşdük. Əvvəlcə bizi Mingəçevirə apardılar, N sayılı hərbi hissədə yerləşdirildilər, hərbi geyim, silah verdilər, orada iki - üç gün təlim keçdikdən sonra bizi Füzuliyə apardılar. Döyüş yolumuz Füzulidən başladı. Füzulinin relyefi başqa cürdür, dərəli-təpəli yerdur. Düşünürəm ki, nə yaxşı müharibəyə ordan qatılmışıq. Artilneriya, raket ordan atırdı...

- Deyəsən, ən çox itkilərimiz də orda olmuşdu.

-Bəli. Çünki ermənilərin orada çox güclü istehkam xətti var idi, oranı nə aşmaq, nə hücum etmək olurdu, nə də artilneriyanın ora atması mümkün idi. Orada çox çətin, ağır döyüşlər olub.

Biz ora yenicə yerləşmişdik ki, ermənilər bizi artilneriya ilə vurdular. Onda başa düşdük ki, müharibə nədir, biz hara gəlmişik, bizi nə gözləyir. Səngər qazıb içinə girdik, hardasa 3 saatdan çox onlar bizi artilneriya atəşinə tutdular. Təsəvvür edin ki, biz təpənin arasında çadır qurmuşuq, iki təpənin arasında səngərdə idik, onların da atdığı təpənin üstünə düşürdü. Bəxtimiz onda getirdi ki, təpəyə düşürdük, dərəyə düşsəydi heç birimiz sağ qalmazdıq. Düşmənlər üz bəsürət döyüşmürdü ki, güllə atasan. 10 kilometr o yandan artilneriya atır... Bu artilneriya döyüşüdür və heç nə edə bilmirsən.

- Füzulidən başlayan döyüş yolunuz harada bitdi?

-Döyüş yolumuz Zəngilanda bitdi. Amma ona qədər Qıbadlıya, Xocavəndə getdik, Cəbrayıldan da yolumuz keçdi. Ömrümdə ilk dəfə Xudafərin körpüsünü gördüm... Xudafərin körpüsünü gördəndə duyulanımdı, qəribə hisslər keçirdim. Xudafərin körpüsünün şəkillərini ki-tablarda, internet resurslarında görürdüm, amma indi onun özünü canlı şəkildə gördüm. Demək olar ki, bütün tağları dağılmışdı, cəmi bir tağı qalmışdı, orada üçrəngli bayrağımız sancılmışdı. Xudafərin körpüsünü canlı gördüm və dedim ki, demək bu imiş bizim əfsanəvi körpümüz Xudafərin. Cəbrayıldan "Vişka" deyilən yerdə

Qazi jurnalist Bəxtiyar Məcidli - Füzulidən Zəngilanadək...

"Müharibəyə çağırılarda çox sevindim, çağırılmasaydım çox pis olardım, özümü şanslı hesab etməzdim"

çox ağır döyüşlər getdi. Biz oranı alandan sonra ermənilər hət-ta hücum etdilər ki, oranı işğal etsinlər, amma heç nəyə nail ola bilmədilər. Bundan sonra Zəngilana getdik. Düz müharibə bitənə qədər oranın müdafiəsi ilə məşğul olduq. Biz çox axırda, dövlət sərhədində dayanmışıq. Orada Sobu kəndi var, o kənddən sonra Vejneli kəndi

"Biz şəhidliyi qəbul edib müharibəyə getmişdik"

gəlir o da Ermənistanla sərhəddədir. Biz Sobudan o kəndə nəzarət edirdik ki, ermənilər ora keçməsin. Sentyabrın 28-dən tərxis olunan günə kimi xidmət etmişəm. 2020-ci ilin dekabr ayının 28-də tərxis olunmuşam. Təxminən 90 günüm cəbhədə keçib.

- Müharibəyə getməsəydiniz özünüzü necə hiss edərdiniz?

-Həmişə dostlarıma, yaxınlarıma deyirdim ki, müharibə olarsa birinci gedəcəyəm. Çünki bilirdim ki, mənə çağıracaqlar. Əsgərlikdə də ön cəbhədə xidmət etmişəm. Naxçıvanda milli orduda xidmət keçmişəm, Ermənistanla sərhəddə durmuşam, hardasa postlarımızın arası 80-100 metr idi. Bu baxımdan düşündürdüm ki, mənə döyüş bacarığım var və getməliyəm.

- Əsgərlikdə rütbəniz varmı?

-Baş əsgər idim, müharibədə baş əsgər oldum, hər ikisində baş atıcı olmuşam. Müharibəyə çağırılarda çox sevindim, çağırılmasaydım çox pis olardım, özümü şanslı hesab etməzdim. Vətən müharibəsində iştirak etdiyim üçün özümü şanslı hesab edirəm. Bu, Vətən borcunu qaytarmaq üçün bir çağırış idi və mən də onu canla-başla yerinə yetirdim.

- Bəxtiyar bəy, siz müharibəyə gedəndə evdən dediləymi ki, getmə?

-Ailənin böyük uşağıyam. Özümdən başqa bir qardaşım var. Durum deyim ki, evdən "getmə" demədilər, yalan demiş olaram. Anam ağıladı ki, getmə, atam bir az narahat idi. Onlara dedim ki, müharibəyə getmək mənə istəyim, arzum olub, siz bunu bilirsiniz. Atam dedi ki, getmək ürəyincə deyilsə, getmə. Dedim ki, getməliyəm. Sabah heç kəs üzünə baxa bilməzəm ki, mənə müharibəyə çağırıldılar getmədim. Atam mənə səfərbərlikdən yola salanda orada deyirdi ki, oğlumu aparmayın mənə aparın, onlar da "ay dayı, sənənin yaşın keçib oğlun getməlidir" cavabını verirdilər.

- Evlisiz yəqin ki?

-Xeyr, subayam.

- Maraqlıdır ki, Azərbaycan-

da bir nəfər də olsa fərari olmadı, heç kəs bu damğanı alına yaraşdırmadı. Bəzi qonşu ölkələrdə fərariyyət gəniş yayılıb...

-Başqa ölkələrdə fərariyyət ciddi yanaşmasalar da, bizdə buna yanaşma başqadır. Türk əməllərinə görə fərariyyət, döyüşdən qaçmaq, vətənin müdafiəsindən yayınmaq kişiye

yaraşmayan davranışdır. Bunun daha çox mənəvi tərəfləri var. Mən şəxsən müharibəyə getməyi özümə sığışdırmazdım. Heç kəs fərari damğasını özünə yaraşdırmadı. Şəhid olmaq çox-çox şərəfidir, üstündür, biz şəhidlik yolunu seçmişdik. Bu gün qazi, müharibə iştirakçısı adını daşımağın özü çox böyük qürurdur. Şəhid olmağa getmişdik, şansımız gətirib sağ qaldıq. Amma bizə canlı şəhid deyirlər, əslində biz də sağ qalmış şəhidik. Çünki biz şəhidliyi qəbul edib müharibəyə getmişdik.

- Bizim döyüşün ordumuzu qələbəyə kökləyən hansı amil idi? Ən çox nədən ruhlandırınız?

-Bizim əsas motivasiyamız 30 il işğalda olan torpaqlarımızı azad etmək yanğısı ilə döyüşlərə qatılmağımız idi. Hər bir Azərbaycan gənəsi, uşağından qocasına kimi bütün Azərbaycan vətəndaşları istəyirdi ki, torpaqlarımız işğaldan azad edilsin. Biz başqasının torpağını işğal etməmişdik. Bizim torpaqlarımız işğal olunmuşdu, o müharibəni xalq olaraq istəyirdik. Ateşkəs dövründə bizim nə qədər əsgərimiz erməni təxribatının qurbanı olurdu, cəbhə xəttində şəhid edilirdi. Bu artıq bizi boğaza yığmışdı, buna son qoymaq istəyirdik. Birinci motivasiyamız bu idi. İkinci motivasiyamız torpaqlarımız idi. Biz o ərazilərimizi canlı olaraq görməmişdik, yalnız şəkillərini görmüşdük, bələrlərdə məcburi köçkünlərdən eşitmişdik. 27 yaşım vardı, amma o torpaqları görməmişdim. 1993 - cü ildə doğulmuşam, həmin dövrdə də torpaqlarımız işğalda idi. Görəsən, "Laçın, Şuşa, Ağdam, Kəlbəcər, Füzuli, Zəngilan necədir" deyirdim. İkinci motivasiyamız o torpaqları görmək istəyi idi. Əsas məqsədimiz isə 30 il gözdürüyümüz damğadan xilas olmaq idi, ona görə də gecəgündüz ancaq irəliləmək, daha çox torpağımızı düşmənlər işğalından azad etmək istəyirdik. Bizə çox güclü xalq dəstəyi göstərilirdi. Biz Mingəçevirdən Füzuliyə gələrkən hərbi kəlonumuzun keçdiyi yolların qırağı insanlarla dolu idi, onlar bizə əl edirdilər, alqışlar yağdırırdılar, dualar edir-

dilər. Kalon dayanan kimi kimin əlində nə varda, gümanı nəyə çatırdısa tez gətirib bizə çatdırırdı. Bizi müharibəyə xalqımız yola salırdı. Əsgər məktubları gəlirdi, onları şagirdlər yazırdı, məktubları oxuyurduq, sonra o məktubları qaldığımız çadıra yapışdırırdıq ki, orada qalsın. Bu məktublar bizə ürək-dirək verirdi, biz düşündürdük ki, xalqımız bizi düşündür və bizimlə fəxr edir.

- Unuda bilmədiyiniz anlar olub yəqin ki. O anları, o səhnələri ekrana gətirsəydiniz nələri qabardardınız?

-Əlbəttə, döyüş səhnələri həmişə təsirli olur, bu öz yerində. Mən film çəkəydim iki məqamı daha çox qabardardım. Biz torpaqları azad etdikcə orada dağılan evləri, yurdları, məhv edilmiş, sındırılmış, qırılmış tarix mədəniyyət abidələrini, mədəni irsimizi gördüm. Mən bunlara həmişə bir jurnalist gözü ilə baxırdım. Orada Xudafərin o vəziyyətdə gördüm ürəyim sızıldı. Maddi-mədəni irsimizə qarşı edilən vandalizmi, bir də ayrı-ayrı əsgərlər şəxsi taleyini, həyatının müxtəlif anlarını qabartmaq istəyərdim. Çünki orada elə adam vardı ki, ailənin tək övladıdır, anasını xəstə qoyub gəlib, bəziləri evin yeganə çörək qazanı olub, başqa birisinin evdə xəstə uşağı qalib, biri yeni doğulan uşağını görməmişdi, amma onlar bütün bunlara baxmayaraq vətənin müdafiəsinə gəliblər.

Hamımız bir amal uğrunda cəbhədə idik, bir məqsədimiz vardı - torpaqlarımızı işğaldan azad etmək.

- Qələbə xəbərini harada eşitdiniz?

-Zəfər xəbərini Zəngilanda eşitdik. Post növbəsindən yeni qayıtmışdım və dincəlmək üçün çadıra keçdim, yeni yuxuya getmişdim ki, bir də eşitdik ratsiyadan xəbər verilir: "Diqqət, diqqət bütün bölmələrin nəzərinə, müharibə bitdi, Azərbaycan qələbə qazandı, düşmənlər geri çəkildi". Qələbə qazandığımızı eşidəndə hamımız sevindik. Sevindik ki, düşməni məğlub edib qələbə qazandıq. Biz qələbə qazanacağıımızı bilirdik, amma onu yaşadıq.

- Ən böyük arzunuz nədir?

-İstəyirəm özümün şəxsi evim olsun. Ailə qurmaq istəyirəm. Arzularım çoxdur.

- Təltifləriniz varmı?

-"Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Zəngilanın azad olunmasına görə" və "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalları ilə təltif olunmuşam. "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalını hələ almamışam, amma o birilərini almışam...Onu da, inşallah, alaram.

İradə SARIYEVA